

Svar eller kortfattade lösningar till tentamen i Elementär talteori, MMG100
28:e september 2019

1. Vi har $2^p \equiv 2 \pmod{p}$ enligt Fermats lilla sats. Så $2^p + 1 = 2^p - 2 + 3$ är delbart med p enbart om 3 är delbart med p .

Svar: $p = 3$

2. Kongruensen är lösbar om och endast om $(-1)^{\frac{p-1}{d}} \equiv 1 \pmod{p}$ där $d = (4, p-1)$

Fyra fall:

$$p = 8k + 1 \Rightarrow d = 4 \text{ och } \frac{p-1}{d} = 2k$$

$$p = 8k + 3 \Rightarrow d = 2 \text{ och } \frac{p-1}{d} = 4k + 1$$

$$p = 8k + 5 \Rightarrow d = 4 \text{ och } \frac{p-1}{d} = 2k + 1$$

$$p = 8k + 7 \Rightarrow d = 2 \text{ och } \frac{p-1}{d} = 4k + 3$$

Svar: alla primtal på formen $8k + 1$

3. Låt $p = 15n + 7$. Då är $p + 2$ delbart med 3 och $p - 2$ delbart med 5. Så p kan inte vara en primtalstvilling. Men enligt Dirichlet innehåller följderna $\{15n + 7\}$ oändligt många primtal.

4. Ja, till exempel $n = 2021! + 2$. Då är n delbart med 2, $n + 1$ delbart med 3 osv fram till $n + 2019$ som är delbart med 2021

5. $\phi(n) = 36 \cdot 70$ som är delbart med 2, 3, 5 och 7. Eftersom $(e, \phi(n)) = 1$, e är sammansatt och $e < 200$, finns bara fyra möjligheter för e : $e = 121$, $e = 143$, $e = 169$ samt $e = 187$.

Om till exempel $e = 143$ söker vi inversen modulo $\phi(n) = 2520$. Med hjälp av Euklides algoritm och tålamod får vi $d = 1727$

6. Påståendet är trivialt sant om $n=1$.

För induktionssteget, betrakta $2n + 2$ punkter och leta upp en blå som följs närmast av en röd. Om vi tillfälligt ignorerar dessa punkter återstår $2n$ punkter som enligt antagandet erbjuder en behaglig promenad. Men då kan vi lägga tillbaks de 2 punkterna utan att förstöra något; vi kommer fortfarande att i varje givet ögonblick

ha passerat minst lika många blå som röda.

7. Sätt $A = 2^{p-2} + 3^{p-2} + 6^{p-2}$. Då är $6A \equiv 3 + 2 + 1 \equiv 6 \pmod{p}$

Om nu $(p, 6) = 1$ följer att $A \equiv 1 \pmod{p}$.

Så kongruensen är uppfylld för att primtal $p > 3$. Man undersöker fallen $p = 2$ eller $p = 3$ för sig.

Svar: Alla $p \neq 3$

8. Låt g vara en primitiv rot till p . Då är $2, 3, 4, \dots, p-1$ kongruenta med $g, g^2, \dots, g^{p-2}$ i någon ordning. Så $S_n \equiv 1 + g^n + g^{2n} + \dots + g^{(p-2)n}$.

Antag nu att $p - 1$ delar n så att $n = (p - 1)t$. Då blir

$$g^{kn} = g^{k(p-1)t} \equiv 1 \pmod{p}.$$

Det följer att $S_n \equiv -1 \pmod{p}$

Antag i stället att $p - 1$ **inte** delar n . Multiplicera kongruensen för S_n ovan

med $1 - g^n$. Då får vi $(1 - g^n)S_n \equiv 1 - g^{(p-1)n} \pmod{p}$ (jämför formeln för geometrisk summa.) Högerledet är $\equiv 0$ och eftersom $1 - g^n$ **inte** är $\equiv 0 \pmod{p}$ (g har ju ordning $p - 1$ som inte delar n) följer att $S_n \equiv 0 \pmod{p}$